

Åse Gruda Skards pris

- Roser blomstrer ikke om vinteren

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Lisbeth Andreassen

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Jorun Øgaard/Vestnytt

– Arnhild treffer oss. Hun har kjent smerten på kroppen og vet hva vi opplever, sier Anne-Lise Tellnes, leder i Mental Helse Sotra og Øygarden.

FORSONING: Svingninger i sykdommen ligner svingningene i naturen – etter vinter kommer vår, sier Anne-Lise Tellnes.

I vår feiret lokallaget i Sotra og Øygarden tiårsjubileum, og inviterte Lauveng til å snakke for dem om brukermedvirkning. – I foredraget sitt la Arnhild vekt på at brukermedvirkning dreier seg om det å få innflytelse på egen hverdag, sier Tellnes. – Hun tok utgangspunkt i eventyret om den stygge andungen,

og morens forsøk på å støtte ham som en and. Men han var jo en svane. Først når en blir sett som den man er, kan man bygge opp et godt selvbilde og sette seg egne mål. Målet er ikke nødvendigvis at en skal bli frisk og klare en jobb, men at den enkelte skal få et så godt liv som mulig, sa hun til oss. For meg var det en lettelse å høre. Jeg har vært syk siden 1999, og har hele tiden hatt som mål å slutte med medisiner. Likevel bruker jeg stadig mer. Kan hende må jeg og min familie bli mer jordnære, og akseptere at jeg kanskje må leve med tabletter resten av livet, sier hun.

Trist som frisk

Forventningene til det å være frisk, var også et sentralt tema i foredraget. I boken *Unyttig som en rose* forteller Lauveng om tiden etter at sykdommen hadde sluppet taket. Hun hadde hatt romantiske fantasier om det å være frisk. – I stedet møtte hun en endeløs rekke hverdager, ensomhet og vanskelige valg, sier Tellnes. – Som syk kan en innbille seg at det å bli frisk innebærer at alt tungt vil forsvinne og at livet vil bli lett å leve. En risikerer å få nedturer i møtet med hverdagen, når en fortsatt opplever at livet går en imot. Arnhild fortalte at det å være frisk også handler om å holde ut ensomhet, lære å være i tristheten, tåle stagnasjon og å slåss dag etter dag. Det er ganske slitsomt, sa hun til oss.

Nødvendige hvileskjær

«En ting jeg personlig synes er vanskelig, er balansen mellom forståelse for at mennesker er i en vanskelig livssituasjon og den naturlige respekten som ligger i det å stille krav til andre» skriver Lauveng i *Unyttig som en rose* (s. 131). Hun sammenligner svingninger i sykdommen med veksling mellom årstidene. Om vinteren hviler naturen, men forbereder våren. – Arnhild tok opp denne tankegangen med oss, sier Tellnes. – Når vinteren kommer er det lett å tro at rosene aldri mer vil blomstre. Men roser blomstrer ikke om vinteren.

Tellnes kjenner seg igjen i dette bildet, og verdsetter forsoningen som ligger i det. – Jeg er så heldig å ha gode behandlere og får viktig støtte gjennom en individuell plan. Likevel trenger jeg hvileskjær, det å få lov til å være svak i perioder, før jeg blir dyttet i gang igjen. I tiden før Arnhild kom hit hadde jeg en dårlig periode, og andre i styret måtte overta mine oppgaver som leder. Jeg var i ferd med å gi opp mine planer om å søke utdanning som «medarbeider med brukererfaring, (se intervjuet med Lauveng). Møtet med Arnhild satte meg på andre tanker, og jeg fikk nytt håp for fremtiden, sier hun. – Nå vil jeg søke meg inn på kullet som starter etter nyttår.